

Úvodní poznámka

Když jsem se před několika měsíci vrátil do Spojených států po neobyčejné řadě dobrodružství v Jižních mořích a jinde, o nichž je podána zpráva na následujících stránkách, uvedla mne náhoda do společnosti několika mužů v Richmondu (Virginia), kteří jevíli hluboký zájem o vše, co se týká končin mnou navštívených, a kteří mi stále dokazovali, že je mou povinností své vyprávění uveřejnit. Měl jsem však několik důvodů, abych to odmítl; některé z nich byly rázu zcela soukromého a týkají se jen mne; jiné ne tak zcela. Odstrašovalo mne zvláště to, že jsem si nepsal deníku po větší část doby, v níž jsem byl nepřítomen, a proto jsem se bál, že nebudu moci psát úplně z paměti zprávu tak přesnou a souvislou, aby měla z dá n i oné pravdivosti, která v ní vskutku je, a že se nevyvaruji přirozeného a nevyhnutelného přehánění, k němuž máme všichni sklony, rozvádíme-li podrobnosti příhod, jež měly mocný vliv na vzrušení naší fantasmie. Jiný důvod byl, že události, jež mají tu být vyprávěny, byly povahy opravdu tak podivuhodné, že jsem mohl doufat, že, nejspíše ničím doloženy (vyjma svědectví jediného člověka, a k tomu míšence Indiána), dojdou víry nanejvýš jen u mé rodiny a u těch mých přátel, kteří mají, ze svých životních zkušeností, důvod věřit v mou pravdomluvnost, — neboť bylo

pravděpodobno, že široká veřejnost bude hledět na to, co podám, jako na pouhý nestydatý a zchytralý výmysl. Nicméně však nedůvěra v mé spisovatelské schopnosti byla jednou z hlavních příčin, jež mi bránily vyhovět návrhům mých rádců.

Mezi oněmi muži z Virginie, kteří projevíli největší zájem o mé vyprávění, zejména o část týkající se Antarktického oceánu, byl pan Poe, bývalý redaktor »*Jižního literárního zpravodaje*«, měsíčníku, vydávaného Thomasem W. Whittem, v městě Richmondu. Mezi jiným mi naléhavě radil, abych ihned připravil úplné vyličení všeho, co jsem viděl a slyšel, a abych důvěřoval bystrosti a zdravému smyslu veřejnosti, — tvrdil, že je nejvýš pravděpodobno, že, ať bude má kniha přijata po stránce literární jakkoli nepříznivě, právě její neobratnost, bude-li tu jaká, jí tím spíše umožní, aby byla přijata za pravdu.

Přes tyto důvody jsem se nemohl rozhodnout učinit, jak mi navrhoval. Později navrhl (vida, že se mi do věci nechce), abych mu dovolil načrtnout, jeho vlastními slovy, vyprávění první části mých dobrodružství, podle údajů mnou poskytnutých, a uveřejnit je v »*Jižním zpravodaji*« a to jakožto smyšlenku. Nemaje námitek, svolil jsem k tomu, vyhradiv si pouze, že mé pravé jméno bude zamlčeno. Dvě čísla domnělé smyšlenky vyšla tak ve »*Zpravodaji*« z ledna a února r. 1837, a aby vše bylo skutečně pokládáno za pouhý výmysl, bylo k článkům v obsahu měsíčníku uvedeno jméno pana Poa.

Způsob, jímž byla tato *leť* přijata, mne přiměl dokonce k pravidelnému sepsání a vydání oněch dobrodružství; neboť jsem poznal, že přes zdání pohádkovosti, jímž byla tak důmyslně obklopena ona část mého líčení, jež vyšla ve »*Zpravodaji*« (aniž byl při tom změněn či překroucen jediný fakt), veřejnost nebyla nijak ochotna při-

jmout ji jakožto báji, a na adresu pana Poa došlo několik dopisů, výslovně zdůrazňujících přesvědčení o opaku. Z toho jsem usoudil, že fakta mého vyprávění jsou asi takové povahy, že sama už nesou dostatečný důkaz své pravdivosti a že se tedy nemusím příliš obávat nedůvěry veřejnosti.

Po tom všem, co jsem tu řekl, bude ihned jasno, kolik z toho, co následuje, si přivlastňuji jako své sepsání, a bude též zřejmo, že na prvních stránkách, napsaných panem Poem, nebyla překroucena jediná událost.

A oněm čtenářům, kteří neviděli »*Zpravodaje*«, nebude též nutno podotýkat, kde končí jeho část a začíná moje; však si hned povšimnou rozdílů ve stylu vyprávění.

A. G. PYM.